

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه دوره

دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور

(Ph.D. by Research / Technology-Oriented)

مصوب هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۸

آیین نامه دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور
(Ph.D. by Research / Technology-Oriented)

مصوب هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۸

آیین نامه دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (Ph.D. by Research / Technology-Oriented).
در ۶ فصل، ۲۵ ماده و ۲۱ تبصره در هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ
۱۳۹۹/۸/۱۸ مورد بازنگری قرار گرفت و به تصویب رسید و برای آن دسته از دانشجویان که از نیمسال اول سال
تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ و به بعد پذیرفته می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخشنامه
ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای این گروه از دانشجویان لغو می شود.

مورد تأیید است

دکتر سید حسن انامی رضوی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است
دکتر علی اکبر حق دوست
معاون آموزشی

مورد تأیید است
دکتر فرید نجفی
معاون تحقیقات و فناوری

رای صادره هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۸ در مورد آیین
نامه دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (Ph.D. by Research / Technology-Oriented)
صحیح است، به واحدهای مجری ابلاغ شود.

دکتر سعید نمکی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

کلیات

ماده ۱: تعریف

دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) از بالاترین مقاطع تحصیلات تکمیلی آموزش عالی است که به اعطای مدارک دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) می انجامد. دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور مجموعه ای است هماهنگ از فعالیت های پژوهشی بنیادی یا کاربردی با هدف تولید علم و گسترش مرزهای دانش. تبصره: در این آیین نامه به منظور رعایت اختصار به تمام دانشگاه ها، پژوهشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی و آموزشی و پژوهشی دارای مجوز از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی که در زمینه تحصیلات تکمیلی فعالیت دارند «مؤسسه» گفته می شود.

ماده ۲: هدف

هدف از ایجاد دوره های دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented)، تربیت افرادی است که ضمن احاطه به یک زمینه خاص و آشنایی با علوم مرتبط، با استفاده از روش های پیشرفته تحقیق و جدیدترین مبانی پژوهشی، بتوانند گامی در جهت تامین نیازهای داخلی کشور، توسعه پایدار، گسترش مرزهای دانش و دستیابی به فناوری های برتر بردارند. دانش آموختگان این دوره با در دست گرفتن رهبری پژوهش، نوآوری و توسعه روش های نوین و پل زدن بین علوم پایه و کاربردی با هدف ارتقاء سلامت و احیاء روحیه خودباوری برای دست یابی به تازه های جهان دانش اقدام خواهند نمود.

ماده ۳: محور اصلی

محور اصلی فعالیت های دوره های دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور، کسب دانش و مهارت از طریق انجام پژوهش های هدفمند، محصول محور در قالب شرکتهای دانش بنیان و نوآوری در یک حیطه خاص علمی است.

ماده ۴: شرح دوره

۱-۴: طول مدت دوره ۴ سال است (حداکثر یک سال آن به بخش اول دوره اختصاص دارد). در این دوره دانشجوی با مهارت هایی که کسب می کند پایان نامه تحقیقاتی خود را منطبق با اهداف مرکز تحقیقاتی و شرکتهای دانش بنیان اجرا می نماید.

۱-۱-۴: طول مدت دوره در شرایط خاص، به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه حداکثر تا ۲ نیمسال قابل افزایش یا کاهش می باشد.

۲-۱-۴: زمان شروع به تحصیل دانشجوی پس از قبولی داوطلب در آزمون کتبی و شفاهی (مصاحبه) متمرکز برگزار شده توسط مرکز سنجش آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اعلام رسمی قبولی داوطلب در پایگاه اطلاع رسانی www.sanjeshp.ir و ثبت نام در مؤسسه مجری می باشد.

دوره شامل دو بخش است:

۲-۴: **بخش اول** دوره که طول آن حداکثر یک سال می باشد و دانشجوی طی آن مهارتهای نظری و عملی بنیادین پژوهش و فناوری را می آموزد.

۱-۲-۴: تعداد واحدهای بخش اول ۱۸ واحد آموزشی است که شامل ۹ واحد عمومی و ۹ واحد اختصاصی است. عناوین واحدهای اختصاصی به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه تعیین می گردند و واحدهای مورد نظر از طریق معرفی مدیریت تحصیلات تکمیلی مؤسسه در گروههای آموزشی ذیربط ارائه خواهند شد.

- آمار زیستی و اپیدمیولوژی پیشرفته (۲ واحد)
- روش تحقیق پیشرفته (۲ واحد)
- اخلاق در پژوهش (Ethics) (۱ واحد)
- مستند سازی و گزارش نویسی (Report Writing) و نگارش مقاله (Scientific Writing) (۲ واحد)
- مهارتهای ارتباطی (Communication Skills) (۲ واحد)
- واحدهای آموزشی اختصاصی (۹ واحد)

تبصره ۱: چنانچه واحدهای آموزشی عمومی توسط دانشجو در مقاطع قبلی تحصیلی گذرانده شده است، انتخاب واحدهای آموزشی دوره در اختیار استاد راهنما و نیاز دانشجو در طول دوره تحصیلی بر اساس پروژه پایان نامه می باشد.

تبصره ۲: دانشجو در بخش اول دوره ملزم به انتخاب موضوع پایان نامه، انجام مطالعات مقدماتی، نگارش پروپوزال و نهایتاً تصویب آن در شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه می باشد.

تبصره ۳: در دوره دکتری تخصصی فناوری محور واحدهای اختصاصی مشتمل بر موارد زیر است:
(فناوری و کارآفرینی، مدیریت پروژه های نوآورانه، حقوق تجارت و تامین مالی، خلاقیت و محیط کسب و کار، بازاریابی و اصول صادرات، مالکیت فکری و ثبت اختراعات، تشکیل و ثبت و ارکان شرکتهای تجاری و دانش بنیان، اقتصاد خرد و آشنایی با مباحث مالی شرکتهای، فرآیند صدور مجوزهای قانونی)
۲-۲-۴: حداقل نمره قبولی در دروس بخش اول ۱۴ از ۲۰ می باشد.

۳-۲-۴: موضوع پایان نامه باید منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی مجری، اعتبار مالی پژوهشی (گرنه) استاد راهنما و در جهت حل مسائل و نیازهای نظام سلامت، طراحی و ساخت محصولات جدید، رفع چالشهای صنعتی و ارتقای کمی و کیفی محصولات و یا ثبت پتنت بین المللی باشد.

۴-۲-۴: در صورتیکه دانشجو انصراف دهد و یا به هر دلیلی موفق به گذراندن دوره نگردد، با نظر شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه گواهی دروس گذرانده به وی اعطا می گردد و دانشجو ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهدات اخذ شده به مؤسسه مربوطه می باشد.

۳-۴: **بخش دوم** دوره شامل گذراندن مراحل اجرایی پایان نامه تحقیقاتی دانشجو می باشد و شرط ورود به آن گذراندن دروس بخش اول دوره و تصویب پروپوزال پایان نامه توسط شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه است.

۱-۳-۴: در این بخش دانشجو با مهارت های کسب شده در بخش اول، پایان نامه خود را اجرا و از دستاوردهای آن دفاع می نماید.

۲-۳-۴: طول بخش دوم از دوره سه سال می باشد.

تبصره ۵: طول بخش دوم، با توجه به مفاد بند ۴-۱-۱ حداکثر تا ۲ نیمسال قابل افزایش یا کاهش می باشد.

۳-۳: تعداد واحدهای بخش دوم، حداکثر ۶ واحد کار در عرصه متناسب با موضوع پایان نامه و ۲۲ واحد پژوهشی در قالب اجرای پایان نامه می باشد. دانشجو ضمن اجرای پایان نامه در صورت ضرورت حداکثر ۶ واحد کار در عرصه به تشخیص استاد راهنما در ارتباط با صنایع مختلف از جمله داروسازی، تولید لوازم، فناوریهای نوین، تجهیزات پزشکی، کار در آزمایشگاه و غیره با توجه به نیاز پایان نامه و بازار کار، به کسب مهارت و تجربه در راستای اهداف مؤسسه می گذراند.

۳-۴: دفاع از پایان نامه پس از چاپ یا اخذ پذیرش حداقل ۲ مقاله منتج از پایان نامه در طی دوره به عنوان نویسنده اول در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده بین المللی (PubMed یا Web of Science) که حداقل یکی از این سه مقاله در مجلات با Impact Factor مساوی یا بالاتر از ۱ باشد امکان پذیر است. از این سه مقاله فقط یکی می تواند در مجلات خود مؤسسه باشد.

تبصره ۱: اگر انجام پروژه تحقیقاتی منجر به ثبت بین المللی اختراع، اکتشاف، Patent، پروتوتایپ و یا تولید محصولات ارزشمند پزشکی و دارویی شود، این مورد می تواند به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی مؤسسه در صورت ارائه patent با تایید کانون patent معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری و یا سایر معاونت های مرتبط با پروتوتایپ حاصل از پایان نامه، جایگزین یک تا سه مقاله فوق گردد. (طبق ماده ۲ آیین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی)

تبصره ۲: اگر یک مقاله حاصل از پایان نامه به عنوان نویسنده اول در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده بین المللی از نوع اصیل (Original) و جزء ۱۰ درصد مقالات برتر رشته مربوطه براساس Web of Science باشد، می تواند به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه به تنهایی جایگزین سه مقاله شرط دفاع باشد.

تبصره ۳: اگر در مقاله حاصل از پایان نامه به عنوان نویسنده اول در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده بین المللی (PubMed یا Web of Science) از نوع اصیل (Original) و جزء مقالات Q1 (یک چهارم اول) باشند، می توانند به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه جایگزین سه مقاله شرط دفاع باشند.

۳-۴-۵: کلیه امور آموزشی و پژوهشی دانشجو در طول دوره، تحت نظارت شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه می باشد.

فصل دوم

شرایط ورود داوطلب

ماده ۵: شرایط ورود داوطلب به دوره

۱-۵: شرکت و قبولی در آزمون متمرکز دوره های دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور برگزار شده توسط مرکز سنجش آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی -

۲-۵: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی .

۳-۵: نداشتن منع قانونی ادامه تحصیل از لحاظ خدمت نظام وظیفه عمومی برای داوطلبان مرد.

۴-۵: داشتن دانشنامه دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)، دکترای حرفه ای دامپزشکی، دکترای حرفه ای علوم آزمایشگاهی و کارشناسی ارشد از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج کشور که حسب مورد به تایید وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم تحقیقات و فناوری رسیده باشد.

تبصره ۱: داوطلبان دارای مدارک تحصیلی بالاتر [دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصص بالینی (دانشنامه و گواهی نامه تخصصی) و فوق تخصصی و فلوشیپ] در صورت پذیرفته شدن در دوره ملزم به پرداخت هزینه های تحصیل می باشند.

تبصره ۲: دارندگان مدارک معادل کارشناسی ارشد مجاز به شرکت در این دوره نمی باشند.

۵-۵: داشتن حداقل دو مقاله تحقیقی اصیل (Original) منتشر شده در مجلات معتبر نمایه شده بین المللی (Pub Med یا Web of Science) به عنوان نویسنده اول یا مسئول. (در دوره فناوری محور داشتن حداقل یک مقاله)

۶-۵: عدم اشتغال به تحصیل هم زمان در دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصصی بالینی (دستیاری) و یا بالاتر در کلیه مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی کشور.

۷-۵: تحصیل در دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) . تمام وقت می باشد.

۸-۵: موفقیت در آزمون زبان انگلیسی مطابق با مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

۹-۵: موفقیت در مصاحبه ورودی مؤسسه برای تمام داوطلبین الزامی است.

تبصره ۱: ثبت نام بصورت مشروط (با نمره زبان پایین تر از حد نصاب) غیر قابل قبول است.

تبصره ۲: انطباق سوابق آموزشی، پژوهشی و دانشنامه داوطلب با دوره پیشنهادی به عهده مؤسسه برگزار کننده دوره می باشد.

تبصره ۳: دستورالعمل مصاحبه و پذیرش دانشجوی توسط معاونت های آموزشی و تحقیقات و فناوری وزارت متبوع تدوین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۶: دانشجوی در هنگام ثبت نام طبق مقررات همانند دانشجوی دوره دکتری تخصصی (PhD). موظف به سپردن تعهد رسمی به مؤسسه می باشد و در صورت انصراف و یا به اتمام نرساندن دوره در مدت مجاز تحصیل، متعهد به پرداختن غرامت به مؤسسه می شود.

ماده ۷: داوطلبین بورس مؤسسات خصوصی یا شرکتهای دانش بنیان

به منظور تحقق ارتباط دانشگاه و صنعت و ارتقاء بنیه علمی صنعت خصوصی و دانش بنیان در جهت دستیابی به اهداف سند چشم انداز جمهوری اسلامی در برنامه پنجم توسعه، مراکز مجری دوره های دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (*PhD by Research / Technology-Oriented*) می توانند حداکثر ۱۰۰ درصد ظرفیت تعیین شده پس از تصویب در شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی، به تعداد کل پذیرش اضافه نمایند منوط به اینکه به صورت بورس مؤسسات خصوصی یا شرکت های دانش بنیان پذیرش شوند. این دسته از داوطلبان باید دارای شرایط ورود به دوره (مفاد ماده ۵) باشند.

تبصره ۱: عنوان پایان نامه پذیرفته شدگان باید منطبق با نیازهای مؤسسه بورس کننده یا اولویتهای تعیین شده از طرف معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای شرکت دانش بنیان سفارش دهنده و در جهت حل معضلات و نیازهای نظام سلامت و مورد تایید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه باشد و مراتب باید در قرارداد اولیه درج شود.

تبصره ۲: کمک هزینه و شهریه تحصیلی این دانشجویان توسط مؤسسه یا شرکت دانش بنیان بورس کننده پرداخت می شود.

فصل سوم

شرایط استاد راهنما

ماده ۸: استاد راهنما فردی است که وظیفه هدایت و راهنمایی دانشجو را تا پایان دوره برعهده دارد.

ماده ۹: استاد راهنمای واجد شرایط ذیل، فقط از اعضای هیات علمی اصلی (تمام وقت یا نیمه وقت) مراکز تحقیقاتی همان مؤسسه تعیین می گردد. استاد راهنمای پایان نامه های فناوری محور باید علاوه بر داشتن جایگاه علمی، موسس، عضو هیات مدیره و یا مسوول بخش تحقیق و توسعه شرکت دانش بنیان متقاضی دوره دکتری تخصصی فناوری محور باشد.

۱-۹: استاد راهنما می بایست حداقل ۶ مقاله منتشرشده در مجلات علمی پژوهشی معتبر نمایه شده بین‌المللی (PubMed یا Web of Science) به عنوان نویسنده اول یا مسئول در طول ۲ سال گذشته داشته باشد و h-index استاد راهنما حداقل ۲۰ و بالاتر مطابق با نمایه نامه بین المللی Scopus باشد (جهت رشته های پرستاری- مامایی و دندانپزشکی حداقل ۱۵ و بالاتر قابل قبول خواهد بود)

۲-۹: استاد راهنمای می بایست دارای حداقل مرتبه دانشیاری (استاد راهنمای پایان نامه های فناوری محور حداقل مرتبه علمی استادیاری) با سابقه حداقل ۳ سال تدریس یا تحقیق و راهنمایی حداقل ۲ پایان نامه کارشناسی ارشد را در سابقه خود داشته باشد. استاد راهنمای پایان نامه های فناوری محور علاوه بر داشتن حداقل مرتبه علمی استادیاری و سه سال سابقه کار، صاحب patent بین المللی ثبت شده و یا به تایید سازمانهای ذیربط نظیر سازمان غذا و دارو، دارای مستندات مربوط به تولید محصولات حوزه نظام سلامت باشد و در موارد فناوری محور به تایید معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری باشند.

۳-۹: استاد راهنما بایستی دارای اعتبار مالی پژوهش (Grant) تحقیقاتی با تأییدیه معاونت پژوهشی مؤسسه برای اجرای پایان نامه‌ی دانشجو باشد.

۴-۹: تعیین استاد راهنما از ابتدای دوره ضروری می باشد و استاد راهنما تا انتهای دوره مسئولیت راهنمایی

دانشجو را برعهده دارد.

۵-۹: استاد راهنما همزمان نمی تواند هدایت بیش از ۲ دانشجوی دوره دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری

محور (PhD by Research / Technology-Oriented)، را به عهده بگیرد.

۶-۹: در صورت نیاز و به صلاحدید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه، دانشجو می تواند علاوه

بر استاد راهنمای اصلی از راهنمایی حداکثر دو استاد راهنمای دیگر استفاده نماید که می توانند از خارج از

مؤسسه مجری باشند.

تبصره ۱: اساتید راهنمای دوم و سوم باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصص بالینی با حداقل

مرتبه استادیاری با سابقه حداقل ۳ سال تدریس یا تحقیق حداقل در دوره کارشناسی ارشد و دکتری عمومی /

دکتری حرفه ای باشند.

تبصره ۲: چنانچه استاد راهنمای اصلی دارای مدرک تخصص بالینی است. همکاری حداقل یک استاد راهنمای دیگر

(واجد شرایط تبصره ۱ بند ۹-۶) با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) الزامی است.

۷-۹: دانشجو موظف است هر ۶ ماه یک بار گزارش پیشرفت کار خود را به صورت شفاهی و مکتوب به استاد یا

اساتید راهنما ارائه دهد. این گزارش پس از تایید استاد یا اساتید راهنما باید به شورای پژوهشی مؤسسه مجری ارائه

شود و در صورت عدم ارائه، با حضور دانشجو در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه موضوع مورد بررسی

قرار می گیرد.

ماده ۱۰: به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه، حداکثر تا سه نفر از اعضای هیات علمی

به عنوان استاد مشاور تعیین می شوند.

تبصره: اساتید مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصص بالینی با حداقل مرتبه استادیاری باشند.

ماده ۱۱: در زمان انجام پایان نامه استاد راهنما موظف است حداقل شش ساعت در هفته را به راهنمایی دانشجو

اختصاص دهد.

ماده ۱۲: استاد راهنما لازم است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقی دانشجو را به نحوی هدایت کند تا

در موعد مقرر به اتمام برسد. ضروری است مشکلات احتمالی، در اسرع وقت به شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه

گزارش شود.

ماده ۱۳: استاد راهنما موظف است در تکمیل و تدوین زمینه تحقیقاتی موضوع پایان نامه دانشجو را هدایت کند و نتیجه را به منظور بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه ارائه نماید.

فصل چهارم

شرایط مرکز تحقیقاتی و شرکت های دانش بنیان

ماده ۱۴: شرایط مرکز داوطلب پذیرش دانشجو:

۱-۱۴: مرکز تحقیقات می بایست جزء مراکز تحقیقاتی دارای موافقت قطعی شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور باشد.

تبصره: پایان نامه های فناوری محور در شرکتهای دانش بنیانی قابل انجام است که مورد تایید معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری و معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت می باشد.

۲-۱۴: داشتن مجوز پذیرش دانشجو در رشته و ظرفیت مورد تایید کمیته منتخب دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور.

۳-۱۴: دارا بودن حداقل یک استاد راهنما از اعضای هیئت علمی عضو مرکز با شرایط ذکر شده در ماده ۹.

۴-۱۴: داشتن فضای مناسب تحقیقاتی و آزمایشگاهی و فناوریانه مناسب در مرکز مجری با تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت .

۵-۱۴: انجام بخش عمده از مراحل طرح پژوهشی پیشنهادی دوره در مرکز درخواست کننده.

۶-۱۴: عضویت حداقل ۲ محقق تمام وقت پژوهشی با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D) یا دکتری تخصصی پژوهشی مرتبط با رشته در مرکز جهت مشاوره، همکاری و نظارت در انجام پروژه.

۷-۱۴: مرکز تحقیقاتی در رتبه بندی ارزشیابی سالیانه فعالیت های پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جزء ۲۰ درصد اول گروه ارزشیابی خود بوده و در ضمن روند سه ساله نمره Z براساس ارزشیابی مذکور، نزولی نباشد .

۸-۱۴: سازمان/مؤسسه/ دانشگاه علوم پزشکی متقاضی، دارای مقطع دکتری تخصصی (Ph.D) در رشته مورد تقاضای دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور باشد.

۹-۱۴: مرکز تحقیقاتی متقاضی می بایست با یکی از گروههای آموزشی (مرتبط با رشته دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور درخواستی) آن سازمان/مؤسسه/دانشگاه علوم پزشکی، تفاهم نامه همکاری علمی - تحقیقاتی منعقد نماید.

فصل پنجم

تدوین پایان نامه

ماده ۱۵: موضوع پایان نامه دکتری تخصصی پژوهشی / فناوری محور (PhD by Research / Technology Oriented) می بایست منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی و یا شرکت دانش بنیان مجری و در جهت حل مسائل و نیازهای نظام سلامت باشد.

تبصره: در مورد پایان نامه های فناوری محور که در شرکتهای دانش بنیان اجرا می شود طرح پیشنهادی برای پذیرش دانشجو باید واجد یکی از مشخصات زیر باشد:

الف- هدفمند و قابل اجرا باشد.

ب- محصول گرا و بازار محور باشد.

ج- رفع چالش صنعتی نماید.

د- امکان رسیدن به پروتوتایپ محصول داشته باشد.

ه- ثبت پتنت معتبر بین المللی داشته باشد.

ماده ۱۶: اعلام تصویب زمینه تحقیقاتی و ثبت موضوع پایان نامه به دانشجو و استاد یا اساتید راهنما، به صورت کتبی بر عهده مؤسسه می باشد.

ماده ۱۷: تمام فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو طی دوره باید با هدایت و نظارت استاد یا اساتید راهنما صورت گیرد. دانشجو موظف است علاوه بر زمان های مقرر در هر زمانی که استاد یا اساتید راهنما تعیین می کنند، نتیجه تحقیقات خود را به ایشان گزارش نماید.

ماده ۱۸: دانشجو می تواند حداکثر تا ۶ ماه از دوره تکمیلی خارج از کشور مطابق قوانین وزارت متبوع برخوردار شود.

ماده ۱۹: بعد از تکمیل و تدوین پایان نامه و تایید استاد راهنما مبنی بر اتمام و قابل دفاع بودن پایان نامه، دانشجو موظف است در جلسه ای که زمان آن را شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه تایید می نماید، در حضور داوران بارعایت شرایط مندرج در این ماده از پایان نامه خود دفاع نماید.

۱-۱۹: تایید استاد یا اساتید راهنما و مشاور باید در نخستین صفحات پایان نامه درج شود.

۲-۱۹: کیفیت علمی و صحت مطالب پایان نامه دانشجو باید قبل از دفاع، توسط استاد راهنما تایید و به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه رسانده شود.

۳-۱۹: دانشجو هنگامی مجاز به دفاع از پایان نامه خود می باشد که شرایط ذکر شده در بند ۴-۳-۴ و یا تبصره های آن محقق شده باشد.

۴-۱۹: دانشجو موظف است پس از تایید استاد راهنما، جلسه ای تحت عنوان پیش دفاع با حضور اعضای هیات داوران داشته باشد.

ماده ۲۰: ترکیب هیات داوران به شرح ذیل است:

۱) استاد یا اساتید راهنما

۲) استاد یا اساتید مشاور

۳) چهار نفر از اعضای هیات علمی متخصص در رشته مربوط با مرتبه حداقل دانشیاری، به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه که دو نفر آنها از مؤسسات دیگر انتخاب شوند.

۴) نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه

۵) نماینده معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری در موارد پایان نامه های فناوری محور که از حمایت آن معاونت استفاده می نمایند.

ماده ۲۱: جلسه دفاعیه با ریاست نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه و حضور حداقل چهار تن از اعضای

هیات داوران (استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید مشاور، دو نفر از داوران داخل مؤسسه و دو نفر از داوران خارج

از مؤسسه) رسمیت می یابد. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از پایان نامه خود را ارائه نموده و از آن

دفاع نماید.

ماده ۲۲: هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه، پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه، امتیاز

آن را با تأکید بر رتبه به شرح زیر سطح بندی می کند:

رتبه	نمره
عالی	۱۹ - ۲۰
بسیار خوب	۱۸ - ۱۸/۹۹
خوب	۱۶/۵ - ۱۷/۹۹
قابل قبول	۱۵ - ۱۶/۴۹
غیر قابل قبول	کمتر از ۱۵

۱-۲۲: ملاک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه به شرح زیر است:

- میانگین نمرات اساتید راهنما از ۲۰
- میانگین نمره اساتید مشاور از ۲۰
- میانگین نمرات داوران داخلی از ۲۰
- میانگین نمرات داوران خارجی از ۲۰
- نمره نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه از ۲۰
- نمره نماینده معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری از ۲۰ در موارد پایان نامه های فناوری محور که از حمایت آن معاونت استفاده می نمایند
- نمره نهایی = میانگین نمرات فوق از ۲۰ می باشد.

۲-۲۲: چنانچه هیات داوران در مرحله پیش دفاع یا دفاع، پایان نامه را از جهاتی ناقص تشخیص دهند؛ موارد نقص را در رأی خود ذکر نموده و از دانشجو می خواهد در مدتی که از حداکثر سنوات مجاز دوران تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و مجدداً از آن دفاع نماید.

ماده ۲۳: در صورتی که به دلیل غیر موجه دانشجو قادر به ادامه دوره نباشد یا به هر دلیلی از ادامه دوره منع یا محروم شود ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهدات اخذ شده به مؤسسه مربوطه می باشد.

فصل ششم

سایر مقررات

ماده ۲۴: در صورتی که دانشجو ظرف حداکثر مدت مجاز تحصیل و در موارد خاص در مدت تمدید آن به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی، نتواند پایان نامه خود را تکمیل و از آن دفاع نماید، از ادامه تحصیل در این دوره محروم می‌شود.

ماده ۲۵: دانشجویان دوره های دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (PhD by Research / Technology Oriented) در طول مدت تحصیل خود می‌توانند برای یکبار از حداکثر دو نیمسال تحصیلی مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره ۱: اخذ مرخصی تحصیلی در نیم سال اول تحصیلی مجاز نیست. در موارد استثنایی، اخذ تصمیم به عهده شورای تحصیلات تکمیلی موسسه می‌باشد.

تبصره ۲: مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

ماده ۲۶: دانشجویان دوره های دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (PhD by Research / Technology Oriented) باید به طور تمام وقت به تحقیق و تحصیل بپردازد تا بتواند از مزایای دانشجویی دوره برخوردار شوند.

ماده ۲۷: فراغت از تحصیل دانشجو با رعایت مفاد این آیین نامه و با حصول نتیجه فعالیت پژوهشی دانشجو توسط موسسه انجام خواهد شد.

ماده ۲۸: رسیدگی به امور آموزشی و فارغ التحصیلی این دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی وزارت متبوع می‌باشد.

ماده ۲۹: مدارک فارغ التحصیلی دانش آموزان پس از فراغت از تحصیل همانند دانش آموزان خارج از کشور، در کمیته ارزشیابی مدارک تحصیلی معاونت آموزشی وزارت بهداشت مورد بررسی قرار گرفته و متناسب با واحدهای گذرانده شده، عنوان پایان نامه و مقالات چاپ شده در طول دوران تحصیل با یکی از عناوین رشته های مصوب دکتری تخصصی (Ph.D.) فارغ التحصیل خواهند شد.

ماده ۳۰: دانش آموختگان این دوره می توانند در مؤسسات، دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و آموزشی در صورت داشتن سایر شرایط و رعایت ضوابط بعنوان هیئت علمی پژوهشی مشغول به کار شوند.

تبصره ۵: افرادی که مربی هیئت علمی آموزشی بوده و موفق به اخذ مدرک دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) می شوند، نمی توانند از این مدرک برای تبدیل وضعیت به استادیاری آموزشی استفاده نمایند. ولی می توانند در صورت تأیید دانشگاه و داشتن سایر ضوابط استادیار پژوهشی در یکی از مراکز تحقیقاتی دانشگاه شوند.

ماده ۳۱: دانش آموختگان این دوره ها نمی توانند از مدارک دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) برای دخالت در امور کلینیکی، پاراکلینیکی و یا تأسیس داروخانه و مطب استفاده نمایند، مگر اینکه براساس مدرک اخذ شده قبل و صرفاً "بر اساس امتیازات یا شرایط مدرک قبلی مجاز به این کار می باشند.

ماده ۳۲: با توجه به استاد محور بودن دوره، پس از پذیرش دانشجو توسط استاد راهنما، دانشجو نمی تواند استاد راهنمای خود را تغییر دهد ولی در شرایط خاص به تشخیص شورای تحصیلات موسسه تغییر استاد راهنما قابل بررسی می باشد.

ماده ۳۳: بورسیه شدن دانشجویان دوره های دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) در مراکز تحقیقاتی دانشگاههای علوم پزشکی، سازمانها و مؤسسات پژوهشی کشور که دارای پست هیئت علمی پژوهشی مصوب می باشند، طبق مقررات مانند سایر دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D.) بلامانع می باشد.

ماده ۳۴: نقل و انتقال دانشجو در دوره های دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (PhD by Research / Technology-Oriented) ممنوع است مگر استاد راهنمای دانشجو به دانشگاه و مرکز تحقیقاتی دیگری منتقل گردد. بدین صورت اگر مرکز مقصد سایر شرایط مندرج در فصل چهارم را داشته باشد پس از تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت انتقال دانشجو بلامانع است و در موارد پایان نامه های فناوری محور که از حمایت معاونت

علمی فناوری ریاست جمهوری استفاده می نمایند پس از تایید آن معاونت و معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت می باشد.

ماده ۳۵: این آیین نامه در ۶ فصل ، ۳۵ ماده و ۲۱ تبصره در هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۸ مورد بازنگری قرار گرفت و به تصویب رسید و برای آن دسته از دانشجویان که از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ و به بعد پذیرفته می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای این گروه از دانشجویان لغو می شود.

